

Send dit spørgsmål til Samvirkes eksperter: Samvirke, Vallensbæk Torvevej 9, 2620 Albertslund.
Mærk kuverten »Brevkassen« – eller på en mail til brevkassen@fdb.dk. Kun et spørgsmål ad gangen!

rygere dog noget mere. Friske bær indeholder op til 150 mg C-vitamin per 100 g (solbær), idet andre bær indeholder omkring 25–75 mg. Indholdet i æbler er meget varierende og sortsafhængig, men indholdet i al frugt aftager ved opbevaring efter høst og ved varmebehandling som ved inddampning af juice til koncentrat, idet C-vitamin let oxideres. Et kommercielt saftprodukt baseret på solbær, som anbefales som kilde til C-vitamin, indeholder således ca. 15 procent af det daglige behov per glas efter passende fortynding. Juice, især af appelsin og andre citrusfrugter, er også gode C-vitamin-kilder, men indholdet aftager ved opbevaring, især efter åbning af emballagen. Frosne frugt og juicekoncentrat og frosne grøntsager bevarer C-vitamin-indholdet godt. Frosne grøntsager indeholder således mere C-vitamin end de friske blot nogle få dage efter høst. En særlig rig kilde til C-vitamin og velegnet til marmelade er hyben fra Rynket Rose (*R. rugosa*) og Havtorns lille orange gule frugt, begge planter findes udbredt som vildtvoksende i Danmark.

TÅLER MILJØET HEXAFOSFAT?

Kamma Skov, Brønshøj:

■ Jeg har hidtil brugt hexafosfat til at neutralisere kalk ved vask i vaskemaskine samt til et par årlige afkalkninger af selve maskinen. Det har jeg gjort for at holde tøjet pænt og undgå, at vaskemaskinen kalker til. Jeg tilsætter også lidt eddike til sidste hold skyllevand, men undgår skyllemiddel. Jeg har nu hørt, at hexafosfat er skadeligt, når det udledes med spildevand. Kan I anviser alternativer?

Svar fra Leif Skibsted:

Den hvide belægning, man hurtigt ser

på varmelegemet i elkogekedler, er kalk eller calciumcarbonat, der udfældes fra grundvandet ved opvarmning. Calciumcarbonat udfældes også, men knap så synligt i vaskemaskiner, kaffemaskiner, vandvarmere og i mindre grad i opvaskemaskiner. Calciumcarbonat kan opløses og dermed fjernes ved reaktion med syre, der omdanner carbonat til kuldioxid og ses som en brusen, eller ved at binde calcium med stoffer som »hexafosfat« og andre phosphater. Som syre anvendes eddikesyre, citronsyre (der virker både som syre og som calciumbinder) og i wc-rensmidler også svovlsyre. Disse syrer belaster ikke miljøet, når de anvendes korrekt. Phosphat er derimod et nærings salt for planter og alger og giver anledning til algevækst i vandløb, søer og fjorde og forårsager iltsvind og søges derfor fjernet i rensningsanlæg for spildevand. Phosphat var tidligere en vigtig bestanddel af vaskepulver, men erstattes nu af andre stoffer, der binder calcium, og som ikke er næringsalte. Man bør regelmæssigt afkalke de omtalte husholdningsmaskiner, da strømforbruget ellers bliver alt for højt, og de i øvrigt kan ødelægges. Til kaffemaskiner og el-kogekedler kan anvendes eddikesyre eller citronsyre, til opvaskemaskinen citronsyre,

mens vaskemaskiner ikke tåler syre og bør afkalkes med ikke-sure stoffer som »hexafosfat«. Miljøbelastningen ved en lejlighedsvis afkalkning med phosphater skønnes at være acceptabel. I det daglige kan man ved vask justere mængden af vaskepulver for at undgå kalkudfældning i tøjet. Til sætning af lidt eddike til skyllevandet hjælper også, og det tåler vaskemaskinen. Følg i øvrigt altid brugsanvisningen for vaskemaskinen, og doser vaskepulver efter vandets hårdhed, der varierer meget fra egn til egn, og som vaskepulveremballagen giver vejledning om. Opvaskemaskiner beskyttes i øvrigt mod kalkaflejring gennem ionbytning, det er derfor, man tilsætter salt. ■

Slut med uhyggelige telefonregninger!

OGSÅ TIL FIBERNET

For 50,- kroner om måneden

får du ubegrænset taletid døgnet rundt alle ugens dage på det danske fastnet.

TFS-FLAT-50 kræver internet adgang.

Læs mere og tilmeld dig på

www.telefonselskabet.dk/flat

eller ring på telefon 8818 2010 og få regninger så små som aldrig før.

TFS

TELEFONSELSKABET AS